

TALK OF THE CITY

Από τον Γιώργο Χατζηβασίλη

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Αλέξης Παπαχελάς

Το «ξυπνητήρι» χτυπάει ξανά

Η Ευρώπη πληρώνει σήμερα τα λάθη και την έλλειψη ηγεσίας των τελευταίων 20-30 ετών. Στο παγκόσμιο τραπέζι, όπου παίζεται ένα σκληρό γεωπολιτικό πόκερ, η Ευρώπη κάθεται σαν φτωχός συγγενής, χωρίς να κρατάει ισχυρά χαρτιά στα χέρια της. Οι μεγάλοι παίκτες είτε τη νομπούρουν είτε απαιτούν να τους ακολουθήσει.

Τι δεν έκανε η Ευρώπη; Δεν ετοίμασε ποτέ έναν δικό της, μικρό αλλά ευέλικτο, στρατό. Ούτε μπόρεσε να δημιουργήσει κάποιον αποτελεσματικό μηχανισμό συλλογής πληροφοριών και συντονισμού σε περιόδους κρίσεων. Έμεινε πίσω στον τομέα αυτό θεωρώντας ότι... κάποιος άλλος θα την προστατεύει πάντοτε, όπως στον Ψυχρό Πόλεμο.

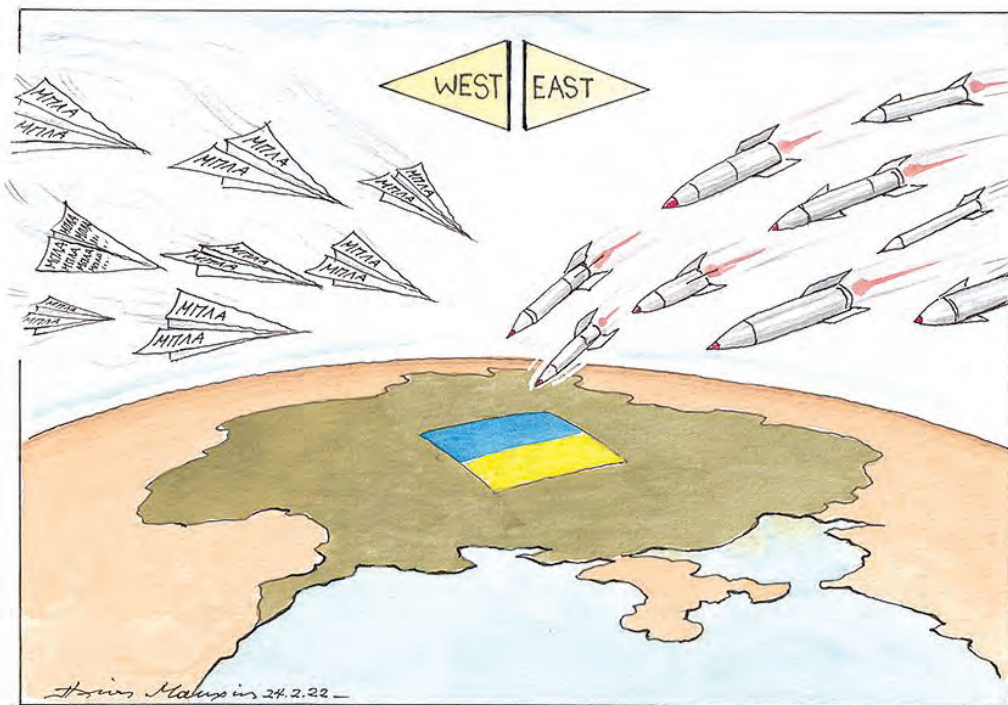
Η Ευρώπη έμεινε επίσης πίσω στους τομείς της τεχνολογίας και της νέας οικονομίας. Οι αμερικανικοί κολοσσοί την έκαναν να μοιάζει με νάνο, καθώς η Ε.Ε. δεν μπόρεσε να φτιάξει τις δικές της Amazon και Google.

Και βεβαίως, η Ευρώπη κατάφερε να είναι όμηρος από πλευράς ενέργειας. Δεν φρόντισε να λύσει εγκαίρως το πρόβλημα, βιάστηκε στη μετάβαση στην πράσινη ενέργεια χωρίς να υπολογίσει τις συνέπειες. Σήμερα πληρώνει τον λογαριασμό. Η Ρωσία κερδίζει πολλά δισ. κάθε ημέρα, το ίδιο –σε μικρότερο βαθμό– και οι ΗΠΑ. Η Ευρώπη απλώς πληρώνει.

Η ευρωπαϊκή ηγεσία έχει βεβαίως τεράστια ευθύνη και για το πώς φτάσαμε έως εδώ. Δική της υπόθεση ήταν να πιέσει για μια νέα αρχιτεκτονική ασφαλείας, που δεν θα έβαζε τη Μόσχα απέναντι. Αυτό ήταν επι-

Η Ευρώπη έπρεπε να είχε φροντίσει για πιο μεγάλουθμυ και ορθολογική διαχείριση της νίκης της Δύσης επί της Σοβιετικής Ένωσης.

ΣΚΙΤΣΟ ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΜΑΚΡΗ ΣΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

κτό μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου. Η Ευρώπη έπρεπε να είχε φροντίσει για πιο μεγάλουθμυ και ορθολογική διαχείριση της νίκης της Δύσης επί της Σοβιετικής Ένωσης. Είχε όμως κακομάθει από την αμερικανική μεταπολεμική κυριαρχία, η οποία –είναι η αλήθεια– είχε οδηγήσει στη μακρότερη περίοδο ειρήνης και ευημερίας στην Ευρώπη.

Τώρα η Ευρώπη βιώνει τα αδιέξοδά της. Η Ιστορία δεν γυρνάει πίσω, δεν μπορεί κανείς να διορθώσει τα λάθη της δεκαετίας του 1990. Ούτε μπορεί να καλύψει με κάποιο μαγικό τρόπο τον χαμένο χρόνο. Θα

χρηαστούν τουλάχιστον δέκα χρόνια για να αποκτήσει η Ευρώπη σημαντικές στρατιωτικές δυνατότητες, να απεξαρτηθεί ενεργειακά και να μετατρέψει την οικονομική της ισχύ σε ισχύ υπερδύναμης. Και αυτό από τη στιγμή που οι Ευρωπαίοι ηγέτες θα το αποφασίσουν. Αν το αποφασίσουν.

Τώρα μπαίνουμε σε έναν αδυσώπητο ψυχρό πόλεμο. Οι επιλογές θα είναι δύσκολες. Η πολυτέλεια του χρόνου δεν θα υπάρχει. Η Ευρώπη θα πρέπει να πάρει αποφάσεις. Το «ξυπνητήρι» έχει χτυπήσει ήδη πολλές φορές, χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Χτυπάει άλλη μία φορά. Θα το ακούσει κανείς;

DOCUMENTO

Στο έλεος της καταιγίδας

Στο έλεος της κρίσης έχει αφήσει την Ελλάδα η κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη. Με την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία οι διεθνείς κερδοσκόποι κάνουν πάρτι πάνω στο σώμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο πρόεδρος της Ρωσίας Βλαντιμίρ Πούτιν γνωρίζει πάρα πολύ καλά ότι οι χώρες της γηραιάς ηπείρου είναι απόλυτα εκτεθειμένες στις διαθέσεις της χώρας του σχετικά με την ενέργεια. Ειδικά η Γερμανία χρωστάει την οικονομική ισχύ και την πρωτοκαθεδρία της στην ΕΕ από το ρώσικο φυσικό αέριο. Χωρίς αυτό η οικονομία της καταρρέει.

Η δυτικές χώρες επικαλούνται το διεθνές δίκαιο για να καταδικάσουν τη ρώσικη επέμβαση, ξεχνώντας τις δικές της επεμβάσεις όπως για παράδειγμα σε Γιουγκοσλαβία, Λιβύη και Ιράκ. Η Ρωσία δεν έκανε τίποτε άλλο παρά ότι έκανε η Δύση, η οποία βέβαια στην προκειμένη περίπτωση άφησε ακάλυπτη την Ουκρανία. Αλλωστε η πατρίδα του Πούτιν έχει και αυτή μεγάλη πείρα σε επεμ-

Ο πρόεδρος της Ρωσίας Βλαντιμίρ Πούτιν γνωρίζει πάρα πολύ καλά ότι οι χώρες της γηραιάς ηπείρου είναι απόλυτα εκτεθειμένες στις διαθέσεις της χώρας του σχετικά με την ενέργεια.

βάσεις βλέπε Ουγγαρία το 1956 και Τσεχοσλοβακία το 1968.

Στο γεωπολιτικό παιχνίδι που παίζεται η Ελλάδα βρίσκεται για ακόμη μια φορά στη γωνία απόλυτα εκτεθειμένη. Προσκολλημένος ο Κυριάκος Μητσοτάκης στο αμερικανο-γερμανικό άρμα δεν έκανε καμία κίνηση να διασφαλίσει τα συμφέροντα της Ελλάδας, σε αντίθεση με την Τουρκία που ελέγχοντας τα Στενά εμφανίζεται για μια ακόμη φορά ως ο Επιτίδειος Ουδέτερος. Είναι τραγικό ότι ακόμη και ο ρώσος ΥΠΕΞ Σεργκέι Λαβρόφ φαίνεται να διαπραγματεύεται το πέρασμα από τα Στενά των ρώσικων πολεμικών πλοίων με την αναγνώριση του τουρκικού ψευδοκράτους στην Κύπρο.

Με την καταστροφική τους πολιτική ο Κυριάκος Μητσοτάκης και οι «άριστοι» συνεργάτες του οδηγούν την ελληνική κοινωνία σε μια βίαιη φτωχοποίηση καθώς έχουν αφήσει έρμαιο τη χώρα στο πανάκριβο αμερικανικό

υγροποιημένο φυσικό αέριο LNG και στις διαθέσεις των αέρηδων, βάζοντας λουκέτο στα λιγνιτικά εργοστάσια παραγωγής ρεύματος. Τα ελληνικά νοικοκυριά που πλήττονται ήδη από την ακρίβεια και τον πληθωρισμό αναμένεται να δεχτούν ένα ακόμη μεγαλύτερο κτύπημα με την ουκρανική κρίση.

Οι δικαιολογίες περί διαθεσιμότητας φυσικού αερίου ακούγονται αστείες μπροστά στις ανάγκες της ελληνικής οικονομίας. Η κυβέρνηση Μητσοτάκη όχι μόνο έχει αφήσει ακάλυπτη τη χώρα στη δυσκολότερη ίσως περίοδο της μεταπολιτευτικής πορείας της αλλά δεν είναι και διατεθειμένη να κάνει οποιαδήποτε κίνηση βελτίωσής της κατάστασης, κάτι που έχει αφήσει άφωνους ακόμη και τους αξιωματούχους των Βρυξελλών.

Πλέον μόνο οι πολίτες μπορούν να δώσουν μια κάποια λύση στο απόλυτο οικονομικό, πολιτικό και κοινωνικό αδιέξοδο που έχει οδηγηθεί η Ελλάδα.